

ОП „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“

2014-2020 Г.

ПРИОРИТЕТНА ОС № 1

„НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ“

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ № 1: Укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност (НИД) и на капацитета за реализиране на достижения в областта на научноизследователската и иновационната дейност и насърчаване на центрове на компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ : Модернизиране на научноизследователската инфраструктура и развитие на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност

Центровете за върхови научни постижения са средища за водещи специалисти и изследователи в научна сфера от международно значение. Създават се за да развият сътрудничеството между най-добрите учени, научни групи и научни институции в рамките на дадена приоритетна научна област.

Центровете за компетентност са обединения на водещи специалисти, изследователи и институции, които работят в областта на приложните науки и иновациите.

ТИПОВЕТЕ И ПРИМЕРНИТЕ ДЕЙНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

- Подкрепа за създаване и развитие на центрове за върхови постижения вкл. обновяване на сградния фонд, материалната база и закупуване на оборудване;
- Подкрепа за създаване и развитие на центрове за компетентност, вкл. обновяване на сградния фонд, материалната база и закупуване на оборудване;
- Създаване и модернизиране на национални научни инфраструктури, в т.ч. и на уникални колекции и архиви и регионални партньорски съоръжения/разпределени възли на паневропейските научни комплекси, определени в Европейската пътна карта за научна инфраструктура;

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

- Подкрепа за реализирането на стратегически изследователски програми в центрoвете за върхови постижения, в центрoвете за компетентност и в научните инфраструктурни комплекси, които да гарантират тяхното устойчиво развитие и добавен ефект за националната и регионална икономика;
- Подкрепа за модернизирането на научната инфраструктура и на съществуващите учебно-изследователски лаборатории на научни институти и висши училища, които провеждат изследвания в области, съответстващи на приоритетите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация, и на регионалните и националните икономически и социални предизвикателства;

Идентифициране на основните целеви групи:

- Изследователи, предприемачи, иноватори, преподаватели, докторанти, пост-докторанти, млади учени, специализанти, участници в научни изследвания, студенти, ученици.

Специфични целеви територии:

- Територията на цялата страна.

Типове бенефициенти:

Публични и частни научни организации (включително БАН и ССА), институти, лаборатории, висши училища и/или техни основни звена, предприятия за НИРД, консорциуми от научни организации и/или висши училища, центрове за върхови постижения, центрове за компетентност, МОН и второстепенни разпоредители.

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ № 2: Насърчаване на инвестициите на предприятията в НИД, разработване на връзки и взаимодействие между предприятията, центрoвете за научноизследователска и развойна дейност и сектора на висшите учебни заведения, по-специално поощряване на инвестициите в разработването на продукти и услуги, на трансфера на технологии, на социалната иновация, екоиновациите и приложенията за публични услуги, на стимулирането на търсенето, на изграждането на мрежи, на клъстерите и на отворените иновации посредством интелигентна специализация и подпомагане на технологичните и приложните научни изследвания, пилотни линии, действия за одобрение на продуктите на начален етап, усъвършенствани производствени възможности и пилотно производство, по-специално в ключови базови технологии, както и разпространението на технологии с общо предназначение

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1: Развитие на капацитета за приложни изследвания и иновации в приоритетните области на ИСИС

ТИПОВЕТЕ И ПРИМЕРНИТЕ ДЕЙНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ:

- Подкрепа за провеждане на приложни научни изследвания във висши училища и научни организации извън централните за върхови постижения и за компетентност, с цел изграждане на капацитет за иновации и подготовка на кадри в приоритетните области на ИСИС. Финансиране на самите изследвания и свързани дейности като закупуване на нова или модернизиране на съществуваща апаратура, оборудване, материали, консумативи и др. необходими разходи за провеждане на изследването, включително и разходите по възнаграждения на участниците;
- Осигуряване на подкрепа за достъп на български научни организации и висши училища до европейски технологични платформи, съвместни технологични инициативи и Европейския институт за технологии и иновации;
- Осигуряване на достъп на български научни организации и висши училища до научни бази данни и специализирана литература, и подкрепа за тяхното участие в европейски и световни партньорски проекти и мрежи, с цел повишаване на конкурентоспособността и качеството на подготовката на изследователите в приоритетните области на ИСИС;
- Предоставяне на подкрепа за изграждане, развитие и използване на пилотни центрове във висшите училища и научните институти за провеждане на учебно-изследователска работа и експериментално развитие;

Идентифициране на основните целеви групи:

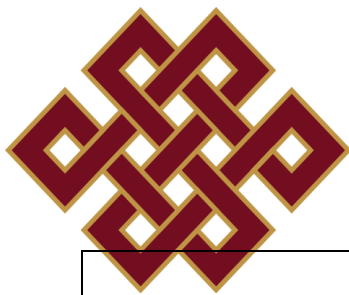
- Изследователи, преподаватели, докторанти, пост-докторанти, млади учени, специализанти, студенти, ученици.

Специфични целеви територии:

- Територията на цялата страна.

Типове бенефициенти:

Публични и частни научни организации (включително БАН и ССА), научни институти, лаборатории, висши училища и/или техни основни звена, предприятия за НИРД, консорциуми от научни организации и/или висши училища (вкл. научния консорциум към София Тех Парк), центрове за върхови постижения, центрове за компетентност, МОН и др. секторни министерства.

ПРИОРИТЕТНА ОС № 2
ОБРАЗОВАНИЕ И УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ № 1: Намаляване и предотвратяване на преждевременното напускане на училище и насърчаване на равния достъп до висококачествено предучилищно, основно и средно образование, включващо формални, неформални и неофициални процеси на изучаване за повторно включване в образователната и обучителната система

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1: Подобряване на постиженията на децата и учениците в овладяването на ключови компетентности

Дейности:

- Дейности за подобряване на ключовите компетентности на учениците с акцент върху грамотността, уменията за общуване на чужд език, дигиталната компетентност, социалните и гражданските компетентности;
- Въвеждане на модерни технологии и интерактивни методи и средства в образователния процес, включително и на електронно съдържание;
- Разработване, актуализиране и оценка на ефективността на учебни планове и програми;
- Изграждане на модерна защитена образователна среда в училищата, базирана на съвременни за онагледяване/представяне на учебния материал и за обезпечаване на специализираните кабинети (физика, химия и др.);
- Внедряване на интелигентни интерактивни системи за общуване с родители и общество;
- Изграждане на облачна среда за образователни услуги и съдържание с надежден комуникационен достъп на потребителите – експерти, педагогически кадри и ученици;
- Модернизиране на учебния процес чрез внедряване на ИКТ решения за преподаване и учене от разстояние, въвеждане на дистанционна форма за образование и обучение – осигуряване на специализирано оборудване за онлайн сътрудничество и съвместни проекти между институти/висши училища/училища и др.;
- Подобряване на управлението на институциите и процесите в системата на предучилищното и училищното образование, включително в областта на инспектирането;
- Разработване на стандарти за гарантиране на качеството на предучилищното образование с участието на всички заинтересовани страни (включително родителите) и разработване на подходящи за развитието на децата програми и учебно съдържание, които благоприятстват придобиването както на когнитивни, така и на некогнитивни умения;
- Разработване на специализиран модул за овладяване на българския език от деца, чиито майчин език не е български, с цел пълноценна интеграция на децата;
- Ранен скрининг на обучителните трудности с оглед на планиране на адекватна индивидуална подкрепа;

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

- Насърчаване на семействата за сътрудничество и участие във възпитателно-образователния процес;
- Подкрепа на педагогическите иновации, които увеличат шансовете на децата и учениците за постигане на по-добри образователни резултати;
- Разширяване и усъвършенстване на прилагането на системата за оценяване (външно и/или вътрешно) на резултатите от обучението на учениците на национално, регионално и училищно равнище;
- Измерване на постиженията на учениците в областта на четенето, математиката и природните науки в т.ч. дейности, свързани с участие в национални и международни изследвания, вкл. обучение на педагогически специалисти за прилагане на международни стандарти за оценяване на учениците;
- Въвеждане на система за контрол на качеството на труда на педагогическите кадри;

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2: Повишаване на мотивацията за учене и привлекателността на образователните институции

- Осигуряване на занимания по интереси в целодневната организация на учебния ден в училищата;
- Осигуряване на възможности за разгръщане на творческите способности и изява на децата и учениците чрез дейности за повишаване мотивацията за учене, чрез развитие на специфични знания, умения и компетентности;
- Осигуряване на възможности за обучение, съобразно с индивидуалните потребности на децата и учениците, стимулиране на иновативността и предприемачеството;
- Подкрепа за разработване и реализиране на училищни програми, свързани със спецификата на организация и провеждане на дейности за повишаване мотивацията за учене, чрез развитие на специфични знания, умения и компетентности;
- Осигуряване на достъп до предучилищна подготовка чрез разширяването на възможностите за включване в полудневни групи;
- Въвеждане на ефективна система за продължаваща квалификация на педагогическите кадри, мотивираща младите хора, съобразно нуждите и професионалното развитие, чрез подкрепа за използване на иновативни методи за преподаване и за начините на овладяване на културното многообразие в класната стая;
- Внедряване, прилагане и оценка на ефективността от стандартизирана диагностика за училищната готовност;
- Разработване, апробиране и изграждане на система за ранно предупреждение, насочена към издирване, активизиране и прилагане на мерки за превенция, интервенция и за компенсиране към лица от 5 до 18 годишна възраст в риск от отпадане, отпаднали или никога не посещавали училище с оглед завършване на образование, продължаване на обучение или придобиване на квалификация.

Идентифициране на основните целеви групи:

- Деца, ученици, младежи, възрастни извън задължителната училищна възраст, родители, учители, педагогически специалисти, психолози, директори.

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

Специфични целеви територии:

- Територията на цялата страна.

Типове бенефициенти:

МОН и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, други министерства, които са финансиращи органи на училища, ДАЗД, детски градини, училища, общини, ресурсни центрове, читалища, организации по ЗЮЛНЦ.

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ № 2: Подобряване на качеството и ефикасността на и достъпа до висшето и равностойното на него образование с цел увеличаване на участието и подобряване на равнищата на образование, по-специално за групите в неравностойно положение

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1: Въвеждане на система за проследяване броя на завършили висше образование, които не са включени в следващи програми за обучение и са започнали работа през първата година след завършването

Дейности:

- Разработване и внедряване на модели за обвързване на финансирането на висшите училища с резултатите от обучението и реализацията на студентите;
- Интегриране на въпросите за устойчивото развитие в учебното съдържание и реализация на интердисциплинарни програми за повишаване знанията и уменията на студентите по въпросите на устойчивото развитие и климатичните промени;
- Създаване на национална система за оценяването на придобитите знания, умения и компетентности на завършващите по всяко професионално направление в системата на висшето образование, с участието на работодателите;

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2: Подобряване системите за управление и финансиране на висшите училища

Дейности:

- Усъвършенстване на системите за управление на висшите училища и въвеждане на системи за наблюдение и контрол;
- Усъвършенстване на системата за акредитация, чрез стимулиране гъвкавостта и прозрачността на външното и вътрешно оценяване на качеството във висшите училища и научните организации;
- Поддържане и усъвършенстване на разработената рейтингова система на ВУ;

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

- Оптимизиране структурата и дейността на висшите училища чрез подобряване модела на финансиране.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 3: Увеличаване на броя на завършилите висше образование между 30-34 годишните до 36 % до 2020 г.

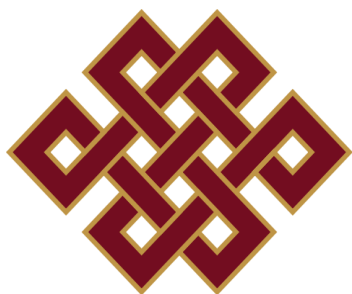
Дейности:

- Насърчаване участието на студенти в различни форми на допълнително обучение като студентски научни клубове, изследователски школи и др.;
- Предоставяне на студентски стипендии в т.ч. за стимулиране на обучение в приоритетни за икономиката области, както и на стипендии за специални постижения в науката, инженерно-техническите дейности, педагогическите науки, иновациите и предприемачеството, изкуството, културата и спорта (на конкурсен принцип);

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ №4: Развитие на човешките ресурси в сферата на научните изследвания и развойната дейност (НИРД)

Примерни дейности:

- Чрез интегрирани мерки с програма Еразъм+ ще се осъществяват дейности като: мобилност с цел обмен на опит/практика на студенти, докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени и изследователи от чуждестранни европейски университети и изследователски центрове в България, включително като допълнително финансиране по други програми за мобилност в рамките на ЕС;
- Подкрепа за мерки за популяризиране на науката и научните изследвания.
- Подкрепа за квалификация, продължаващо обучение и кариерно развитие на заетите в сферата на науката;
- Развитие на капацитета и мотивиране на млади специалисти – докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени в научния сектор, включително и чрез съвместни програми насочени към научни изследвания с бизнеса;
- Подкрепа за развитието на докторанти, които реализират „проектна“ докторантура в приоритетни за държавата научни области и икономически сектори;
- Развитие на партньорски мрежи между български и чуждестранни учени, изследователи, докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени и учители за провеждане на научни изследвания;
- Създаване на изследователски потенциал и на благоприятни условия за провеждане на научни изследвания, включително чрез привличане на учени от други държави или отваряне на позиции за български учени, които са били на работа в чуждестранни научни организации;
- Подпомагане на процеса на разпространение на научните резултати, вкл. подпомагане на организирането на национални и международни научни форуми (конференции, семинари, симпозиуми, конгреси, летни училища, състезания);
- Мерки за въвеждане на задължителна, периодична независима оценка на организациите, финансиращи и провеждащи научни изследвания, развойна дейности и иновации, наред със система за регулярен мониторинг и анализ.

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

Идентифициране на основните целеви групи:

- Студенти, кандидат-студенти, младежи, докторанти, специализанти, преподаватели и работещи във висшите училища.

Специфични целеви територии:

- Територията на цялата страна.

Типове бенефициенти:

МОН и второстепенните му разпоредители с бюджетни кредити, висши училища и/или техни основни звена, БАН, ССА, национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите, работодатели, браншови организации, представителни студентски организации, регистрирани по закон, организации по ЗЮЛНЦ.

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ № 3: Подобряване на равния достъп до възможностите за учене през целия живот за всички възрастови групи във формален, неформален и неофициален вид, осъвременяване на познанията, уменията и компетенциите на работната ръка, както и насърчаване на гъвкави процеси на учене, включително чрез професионална ориентация и валидиране на придобитите компетенции

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1: Развитие на капацитета и повишаване на квалификацията на заетите в областта на образованието и обучението и науката .

Дейности:

- Подкрепа за квалификация, продължаващо обучение и кариерно развитие на заетите в сферата на образованието и обучението;
- Развитие на капацитета и създаване на стимули за мотивиране и задържане на млади специалисти в системата на предучилищното и училищното образование, напр. чрез:
- осигуряване на стипендии на млади педагогически специалисти, заети в системата на предучилищното и училищното образование, които желаят да продължат обучението в образователно-научна степен „доктор“ по педагогически науки;
- създаване на модел на професионален профил за всяка длъжност от кариерното развитие на педагогическите специалисти, който да определя необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения на педагогическите кадри по степен на образование, вид подготовка и образователна институция;
- разработване и въвеждане на модел на атестиране на педагогическите кадри, базиран на професионални стандарти и въвеждане на електронна система за оценяване, като основа за професионално и кариерно развитие;
- изграждане на информационна система с регистри на педагогическите кадри и на обучаващите организации и институции;

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

- Подобряване на условията за усъвършенстване и придобиване на нови личностни и професионални знания и умения, включително чрез развитие на партньорски мрежи;
- Развитие на капацитета и мотивиране на млади специалисти във висшето образование, включително и чрез съвместни програми с бизнеса;
- Подкрепа на стажант-учители чрез финансиране на стажантската практика от практическата подготовка на студентите във висшите училища;
- Чрез интегрирани мерки с програма Еразъм+ ще се осъществяват следните примерни дейности:
- Мобилност с цел практика на студенти, включително като допълнително финансиране по други програми за мобилност в рамките на ЕС;
- Мобилност с цел придобиване на ключови компетентности на учениците от общото образование, включително като допълнително финансиране по други програми за мобилност в рамките на ЕС;
- Мобилност с цел обмен на опит и ноу-хау на преподавателския състав в училищното образование, включително и като допълнително финансиране по други програми за мобилност в рамките на ЕС.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2:

Подкрепа на продължаващото обучение и създаване на условия за придобиване и надграждане на знания, умения и компетентности.

Допустими дейности:

- Насърчаване на гъвкави пътеки за учене през целия живот за лицата, необхванати от традиционната образователна система чрез разширяване на спектъра от възможности за учене в т. ч. ограмотяване на възрастни, курсове за усвояване на учебно съдържание за различните образователни степени и за придобиване на степени на професионална квалификация;
- Подкрепа на дейности за подобряване на координацията на заинтересованите страни и за изграждане на механизми за взаимодействие при планирането, изпълнението, мониторинга и оценката на политиката за УЦЖ;
- Разширяване на спектъра от изследвания, анализи и оценки на въздействието за формиране на адекватни политики за образование и обучение през целия живот;
- Подкрепа за дейности по Националната квалификационна рамка и по секторните квалификационни рамки;
- Създаване на условия за информационно осигуряване на процесите в системата за УЦЖ;
- Развитие на системата за кариерно ориентиране (информиране и съветване, консултиране, оценка на компетенциите, наставничество, юридическа помощ, обучение за вземане на решение, формиране на умения за управление на кариерата) за ученици и студенти в системата на образованието;
- Изграждане на функционираща национална система за валидиране на резултати от неформалното образование и самостоятелно учене и насърчаване на използването ѝ от всички възрастови групи над 16 години;
- Популяризиране на ученето през целия живот сред всички слоеве на населението като фактор за личностно развитие, устойчива заетост и социално включване.

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

Идентифициране на основните целеви групи:

- Деца, ученици, младежи, студенти, докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени, педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование, учени, изследователи, преподаватели и служители в научните организации и висшите училища, кариерни консултанти, психолози, лица без завършени етапи и степени на образование, безработни и неграмотни лица.

Специфични целеви територии:

- Територията на цялата страна.

Типове бенефициенти:

МОН и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, включително НАПОО, други министерства, които са финансиращи органи на училища, висши училища и/или техни основни звена, детски градини, училища, научни организации (включително БАН и ССА), научни институти, национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите, работодатели, браншови организации, младежки организации, представителни студентски организации, регистрирани по закон, организации по ЗЮЛНЦ, общини.

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ- Подобряване на системите за образование и обучение спрямо пазара на труда, улесняване на прехода от образование към работа и укрепване на професионалното образование и системите на обучение, както и тяхното качество, включително чрез механизми за предвиждане на уменията, адаптиране на учебните програми и създаване и развитие на основаващи се на работата системи за учене, включително двойни системи на учене и схеми за чиракуване

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ №1: Повишаване на привлекателността и подобряване на качеството на професионалното образование и обучение

Допустими дейности

- Подкрепа за дейности, свързани с прилагането на кредитната система в професионалното образование като инструмент за натрупване, признаване и трансфер на резултати от формално, неформално обучение и самостоятелно учене с цел придобиване на професионална квалификация и професионално развитие през целия живот, както и за улесняване на транснационалната мобилност на гражданите.
- Въвеждане на гъвкави форми на обучение в професионалното образование, например модулно обучение за придобиване на професионална квалификация и учебна документация, разработена в сътрудничество с представители на бизнеса;
- Въвеждане и прилагане на обучение чрез работа (дуалното обучение) за лица над 16 години
- Подкрепа за дейността на учебно-тренировъчните и/или други форми на учебни или тренировъчни фирми;

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ №2: - Насърчаване на връзките между професионалното образование и обучение, висшето образование, науката и бизнеса

Допустими дейности:

- Поддържане на национална информационна платформа „наука- образование-бизнес“;
- Подкрепа за изграждане на системи за планиране на обучението в зависимост от нуждите на пазара на труда на национално и регионално ниво;
- Стимулиране на образованието в областите на инженерно-техническите и природните науки и в професионалните направления от приоритетните области на икономиката;
- Актуализация на учебни програми и учебни планове в професионалното образование с участие на работодателите;
- Разработване и прилагане на политики и мерки за развитие на „обучение чрез работа“ и подкрепа за провеждане на ефективно практическо обучение в реална работна среда за ученици в професионалните гимназии;
- Подобряване на практическото обучение на учениците от професионалните гимназии чрез стажове във фирми;
- Подкрепа на дейности, свързани със създаването на модел на кариерно ориентиране на училищно ниво и модел на връзка на училището с пазара на труда;
- Синхронизиране на механизмите за присъждане на кредити в ПОО и валидиране на резултати от неформалното обучение и самостоятелното учене;
- Подкрепа за развитие на система за осигуряването на качество в ПОО;
- Подкрепа за обучение на наставници за практическо обучение във фирмите при дуалната форма на професионално обучение;

Идентифициране на основните целеви групи:

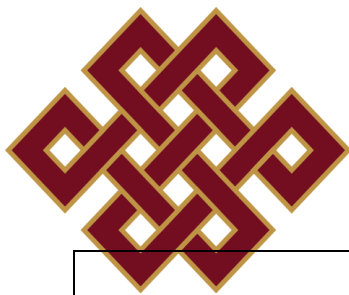
- Деца, ученици, младежи, студенти, докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени, педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование, учени, изследователи, преподаватели и служители в научните организации и висшите училища, кариерни консултанти, психолози, лица без завършени етапи и степени на образование, безработни и неграмотни лица.

Специфични целеви територии:

- Територията на цялата страна.

Типове бенефициенти:

МОН и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, включително НАПОО, други министерства, които са финансиращи органи на училища, висши училища и/или техни основни звена, детски градини, училища, научни организации (включително БАН и ССА), научни институти, национално представителни организации на работниците и служителите и на работодателите, работодатели, браншови организации, младежки организации, представителни студентски организации, регистрирани по закон, организации по ЗЮЛНЦ, общини.

ПРИОРИТЕТНА ОС № 3

ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА ЗА АКТИВНО СОЦИАЛНО ПРИОБЩАВАНЕ

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ № 1 Активно приобщаване, особено с оглед на подобряване на пригодността за заетост

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1: Създаване на подкрепяща среда за включващо Образование

Дейности:

- Въвеждане на модел за ранно оценяване на образователните потребности на децата от предучилищна възраст и за превенция и ранна интервенция на обучителните им затруднения;
- Изграждане на функционален модел за подкрепа на процеса на включващо обучение чрез участието и с използването на капацитета на специалните училища за ученици със сензорни увреждания и с умствена изостаналост;
- Осигуряване на условия и ресурси за изграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на включващо образование чрез: осигуряване на подходящи архитектурни и битови условия, повишаване на капацитета на педагогическите специалисти и на екипната работа; прилагане на гъвкави форми на обучение; осигуряване на специализирани пособия и помагала; осигуряване на индивидуална подкрепа за обучение и развитие съобразно образователните потребности на децата и учениците и др.; Създаване на специализирани кабинети за работа с децата и учениците на ниво детска градина и училище;
- Осигуряване на условия за подпомагане на младежи с увреждания за кандидатстване във висши училища;
- Подкрепа за обучението на студенти, специализанти и докторанти с увреждания;
- Осигуряване на условия за изграждане на положителни обществени нагласи към процеса на включващо обучение в детските градини и в училищата;
- Подкрепа на процеса на приобщаващо образование и на социалното включване чрез оптимизация на мрежата от специални детски градини и училища;
- Осигуряване на алтернативни модели за работа с ученици с девиантно поведение за подпомагане на образованието им и на социалното им включване;
- Осигуряване на подкрепа за деца, включени в процеса на деинституционализация;
- Създаване на условия за активно партньорство с родителите на ниво детска градина и училище;
- Преодоляване на негативни обществени нагласи спрямо обучението на деца и ученици със специални образователни потребности в общообразователни детски градини и училища и недопускане на дискриминирането им от учители, други деца или родители.

Идентифициране на основните целеви групи:

- Деца, ученици и младежи със специални образователни потребности, родители, учители, ресурсни учители, педагогически специалисти, психолози, директори

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

Специфични целеви територии:

- Територията на цялата страна

Типове бенефициенти:

- МОН и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, други министерства, които са финансиращи органи на училища, ДАЗД, висши училища, научни организации, научни институти, детски градини, училища, общини, ресурсни центрове, организации по ЗЮЛНЦ.

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ – Активно приобщаване, включително с оглед насърчаване на равните възможности и активното участие и по-добрата пригодност за заетост

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ №1: Повишаване броя на успешно интегрираните чрез образователната система деца и ученици от маргинализирани общности, включително ромите

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРИОРИТЕТ № Социално-икономическа интеграция на маргинализирани общности като ромите

Дейности:

- Допълнително обучение по български език за децата и учениците (вкл. деца и ученици, търсеци или получили международна закрила), за които българският език не е майчин;
- Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда;
- Осигуряване на подходяща материална и психологическа подкрепа за включване на децата и учениците от ромски произход от обособените по етнически признак детски градини и училища чрез поетапен прием в детски градини и училища извън ромските квартали;
- Подкрепа на процеса на образователната интеграция и на социалното включване чрез закриване или преобразуване на обособени на етнически принцип детски градини и училища в населените места с повече от една детска градина/едно училище;
- Подкрепа за ромски семейства за обучение на децата им в детски градини от 3-годишна възраст с оглед ранната им социализация;
- Подкрепа за продължаване на образованието в гимназиалния етап на средното образование и във висши училища;
- Подкрепа за изграждане и съхраняване на културна идентичност на децата и учениците от етническите малцинства, и деца и ученици, търсеци или получили международна закрила;
- Утвърждаване на интеркултурната образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
- Насърчаване участието на родителите в образователния процес;

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

- Преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност (включително чрез провеждане на информационни кампании, насочени към недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност);
- Подкрепа за осигуряване на достъп до качествено образование в малките населени места и в трудно достъпните райони.

Идентифициране на основните целеви групи:

- Деца, ученици, младежи от етническите малцинства, деца и ученици, търсеци или получили международна закрила и от други уязвими групи, родители, учители, педагогически специалисти, медиатори, директори

Специфични целеви територии:

- Територията на цялата страна

Типове бенефициенти:

МОН и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, други министерства, които са финансиращи органи на училища, ЦОИДУЕМ, детски градини, училища, общини, организации по ЗЮЛНЦ.

Приоритетна ос : Образователна среда за активно социално приобщаване

**ПРИОРИТЕТНА ОС:
„ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ:**

Укрепване и повишаване на административния капацитет на управляващия орган и бенефициентите по Оперативната програма

Примерни допустими дейности:

- Материално-техническо осигуряване на структурите за управление на ОП НОИР, закупуване на офис техника, на МПС, извършване на ремонти и осигуряване на наем на офиси и работни помещения, на обученията за служители и бенефициенти, на процесите по оценка и подбор на проектни предложения, договаряне, мониторинг и управление на ОП НОИР, на дейността на Комитета за наблюдение на ОП НОИР;
- Разработване и развитие на информационни системи за целите на управлението и наблюдението на ОП НОИР;
- Провеждане на комуникационни дейности и разпространение на информацията за повишаване на информираността и прозрачността за дейностите по ОП НОИР;
- Организация на публични събития, семинари, конференции, работни групи, кръгли маси;
- Материално-техническо осигуряване на дейностите по информиране и публичност
- Извършване на анализи на капацитета на служителите в УО на ОП НОИР;

NEW IDEAS CONSULT Ltd.

Нови идеи за вашия успех!

Гр. София, ул. „Братя Миладинови“ 16, тел: 02 440 0790; 0885 122 294

- Осигуряване на обучения, работни посещения и стажове на служителите в структурите за управление на ОП НОИР;
- Осигуряване на стажове на студенти в УО на ОП НОИР;
- Извършване на анализ на капацитета и информираността на потенциалните бенефициенти.
- Провеждане на обучения за бенефициентите за укрепване на капацитета им за управление на проекти;
- Подготовка на оценки, експертни доклади, статистически данни, анализи и проучвания, свързани с ОП НОИР, включително текущи и последващи оценки на ОП НОИР;
- Осигуряване на финансирането на възнаграждения, осигурителни вноски, данъци и други дължими според действащото законодателство доплащания, както и допълнителни възнаграждения за служители, работещи в структурите за управление на ОП НОИР;
- Подготовка на следващия програмен период 2021 – 2027 г. – информационно-техническо и материално осигуряване на дейностите по програмиране на средствата от ЕС;
- Провеждане на комуникационни дейности и разпространение на информацията за повишаване на информираността и прозрачността за дейностите по ОП НОИР;
- Организация на публични събития, семинари, конференции, работни групи, кръгли маси;
- Подготовка, превод и разпространение на официални документи, свързани с цялостното управление и изпълнение на ОП;